

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2003
IV. volební období

306

Vládní návrh

zákon
ze dne 2003,

**o pojišťovacích zprostředkovatelích
a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona
(zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí)**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

POJIŠŤOVACÍ ZPROSTŘEDKOVATELÉ A SAMOSTATNÍ LIKVIDÁTOŘI POJISTNÝCH UDÁLOSTÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tímto zákonem se v souladu s právem Evropských společenství¹⁾

- a) upravují podmínky podnikání pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí,
- b) upravují podmínky zahájení činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů na základě práva zřizovat pobočky (usazovat se) nebo svobody dočasně poskytovat služby,
- c) zřizuje registr pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí (dále jen „registr“), a
- d) upravuje výkon státního dozoru nad činností pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí.

32002L0092

§ 2

Činnosti vyloučené z působnosti zákona

Tento zákon se nevztahuje na

- a) činnost zaměstnanců pojišťovny a zajišťovny,
- b) poradenskou činnost v pojišťovnictví, kterou se rozumí příležitostné poskytování informací v rámci jiné profesní činnosti, jestliže účelem takové činnosti není napomáhat uzavření nebo plnění z pojistné nebo ze zajišťovací smlouvy, profesionální vyřizování škodných událostí, likvidace škod anebo vypracování znaleckých posudků škodných událostí,
- c) činnost osob, které zprostředkovávají uzavírání pojistných smluv, jestliže jsou současně splněny tyto podmínky:

1. uzavření pojistné smlouvy vyžaduje pouze znalosti o pojištění, které je na jejím základě poskytováno,

---

¹⁾ Směrnice Rady a Evropského parlamentu 2002/92/ES ze dne 9. prosince 2002 o zprostředkování pojištění.

2. nejedná se o pojistné smlouvy životních pojištění ani o pojištění odpovědnosti za škodu,

3. zprostředkovatelská činnost v pojišťovnictví je pouze doplňkem podnikání osoby zprostředkovávající pojištění,

4. sjednávané pojištění je doplňkovou službou dodávaného zboží nebo poskytované služby, je-li toto pojištění sjednáváno pro případ vady, zničení, ztráty tohoto zboží nebo služby, nebo je-li toto pojištění sjednáváno pro případ poškození nebo ztráty zavazadla nebo pro případ jiného pojistného nebezpečí spojeného s cestováním zabezpečeným dodavatelem této služby, i když se jedná o životní pojištění nebo o pojištění odpovědnosti za škodu, pokud je takové pojištění doplňkem k cestovnímu pojištění, a

5. výše ročního pojistného pro jednu pojistnou smlouvu nepřesahuje částku odpovídající hodnotě 500 eur a trvání takové smlouvy, včetně jejího prodloužení, nepřesahuje dobu 5 let.

31992H0048, 32002L0092

§ 3

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) zprostředkovatelskou činností v pojišťovnictví odborná činnost spočívající v

1. předkládání návrhů na uzavření pojistných smluv nebo zajišťovacích smluv,
2. provádění přípravných prací směřujících k uzavření pojistných nebo zajišťovacích smluv,
3. uzavírání pojistných nebo zajišťovacích smluv jménem a na účet pojišťovny nebo zajišťovny, pro kterou je tato činnost vykonávána, nebo
4. pomoci při správě pojištění a vyřizování nároků z pojistných nebo zajišťovacích smluv,

b) pojišťovacím zprostředkovatelem

právnícká nebo fyzická osoba, která za úplatu provozuje zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví,

c) pojišťovnou právnícká osoba, která je podle zvláštního právního předpisu²⁾ oprávněna provozovat na území České republiky pojišťovací činnost,

d) zajišťovnou právnícká osoba, jejíž činností je přebírání pojistných rizik postoupených pojišťovnou nebo jinou zajišťovnou,

e) členským státem

členský stát Evropské unie nebo jiný stát tvořící Evropský hospodářský prostor,

---

²⁾ Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů.

f) domovským členským státem

členský stát, ve kterém má pojišťovací zprostředkovatel jako fyzická osoba svoje bydliště a ve kterém vykonává svoji obchodní činnost nebo ve kterém má pojišťovací zprostředkovatel jako právnická osoba své registrované nebo, nevyžaduje-li členský stát registraci sídla, své statutární sídlo,

g) hostitelským členským státem

členský stát, ve kterém pojišťovací zprostředkovatel provozuje svoji zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví na základě práva zřizovat pobočky nebo na základě svobody dočasně poskytovat služby,

h) příslušným úřadem

úřad, který je oprávněn vykonávat dozor nad provozováním zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví a který byl jako příslušný orgán oznámen Komisi Evropských společenství,

i) identifikačními údaji

1. u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě obchodní firma a místo podnikání, je-li odlišné od bydliště, adresa bydliště, datum narození a registrační číslo,
2. u právnické osoby obchodní firma nebo název, její sídlo, registrační číslo, identifikační číslo, bylo-li jí přiděleno, a jméno, popřípadě jména, příjmení, adresa bydliště a datum narození odpovědného zástupce (§ 11); u právnické osoby se sídlem v jiném než členském státě (dále jen „třetí stát“) též adresa organizační složky podniku umístěné v České republice,

j) trvalým nosičem dat

nástroj, který umožňuje spotřebiteli uchování jemu určených informací tak, aby mohly být k dispozici během doby přiměřené účelu informace, a reprodukci těchto informací v nezměněné podobě,

k) adresou bydliště fyzické osoby

adresa jejího bydliště nebo místa, kde se zdržuje; má-li fyzická osoba bydliště na více místech, adresa bydliště, kde fyzická osoba bydlí s úmyslem zdržovat se tam trvale

l) provozováním zprostředkovatelské činnosti na základě práva zřizovat pobočky

každá trvalá přítomnost (usazení se) pojišťovacího zprostředkovatele z členského státu na území jiného členského státu, než je členský stát, ve kterém má tento pojišťovací zprostředkovatel bydliště nebo sídlo,

m) svobodou dočasně poskytovat služby

právo pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem v členském státě dočasně provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví na území jiného členského státu, než ve kterém má pojišťovací zprostředkovatel své bydliště nebo sídlo, a to v rozsahu uděleném příslušným úřadem země jeho bydliště nebo sídla, jestliže tato činnost nemá charakter trvalé přítomnosti na území tohoto jiného členského státu.

32002L0092

Zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví může za podmínek stanovených tímto zákonem provozovat na území České republiky právnická nebo fyzická osoba jako

a) vázaný pojišťovací zprostředkovatel,

b) pojišťovací zprostředkovatel kvalifikovaný pro základní stupeň odborné kvalifikace (dále jen „podřízený pojišťovací zprostředkovatel“),

c) pojišťovací zprostředkovatel kvalifikovaný pro střední stupeň odborné kvalifikace (dále jen „pojišťovací agent“),

d) pojišťovací zprostředkovatel kvalifikovaný pro vyšší stupeň odborné kvalifikace (dále jen „pojišťovací makléř“), nebo

e) pojišťovací zprostředkovatel, jehož domovským členským státem není Česká republika.

§ 5

Vázaný pojišťovací zprostředkovatel

(1) Vázaný pojišťovací zprostředkovatel vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví jménem a na účet jedné nebo více pojišťoven, neinkasuje pojistné a nevyplácí plnění z pojistných nebo zajišťovacích smluv. V případě nabídky pojistných produktů více pojišťoven nesmí být tyto produkty vzájemně konkurenční.

(2) Vázaný pojišťovací zprostředkovatel je ve své činnosti vázán písemnou smlouvou s pojišťovnou, jejímž jménem a na jejíž účet jedná, a jejími pokyny. Pojišťovna, jejíž pojistný produkt vázaný pojišťovací zprostředkovatel nabízí, odpovídá za jeho odbornou způsobilost a za škodu jím způsobenou při výkonu zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví.

(3) Za vázaného pojišťovacího zprostředkovatele se považuje i osoba, která vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví za podmínek podle odstavce 1, pokud je v rámci této činnosti nabízeno pojištění, které je doplňkovou službou pojišťovacím zprostředkovatelem dodávaného zboží nebo poskytované služby.

(4) Vázaný pojišťovací zprostředkovatel musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené tímto zákonem pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

32002L0092

§ 6

Podřízený pojišťovací zprostředkovatel

(1) Podřízený pojišťovací zprostředkovatel spolupracuje s pojišťovacím agentem nebo pojišťovacím makléřem na základě písemné smlouvy, neinkasuje pojistné a nezprostředkovává plnění z pojistných nebo zajišťovacích smluv. Ve své činnosti je vázán pokyny pojišťovacího zprostředkovatele, jehož jménem a na jehož účet jedná. Podřízený pojišťovací zprostředkovatel je odměňován pojišťovacím zprostředkovatelem, jehož jménem a na jehož účet jedná.

(2) Podřízený pojišťovací zprostředkovatel musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené tímto zákonem pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

(3) Pojišťovací zprostředkovatel, jehož jménem a na jehož účet jedná podřízený pojišťovací zprostředkovatel, odpovídá za odbornou způsobilost podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele a za škodu jím způsobenou při výkonu zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví.

(4) Podřízený pojišťovací zprostředkovatel může vykonávat činnost vázaného pojišťovacího zprostředkovatele.

32002L0092

§ 7

Pojišťovací agent

(1) Pojišťovací agent vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví jménem a na účet jedné nebo více pojišťoven. V případě nabídky pojistných produktů více pojišťoven mohou být tyto produkty vzájemně konkurenční.

(2) Pojišťovací agent je ve své činnosti vázán vnitřními předpisy pojišťovny, jejímž jménem a na jejíž účet jedná, bylo-li tak dohodnuto, je oprávněn přijímat pojistné nebo zprostředkovávat plnění z pojistných smluv. Pojišťovací agent je odměňován pojišťovnou, jejímž jménem a na jejíž účet jedná.

(3) Pojišťovací agent musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené tímto zákonem pro střední kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

(4) Pojišťovací agent musí být po celou dobu výkonu činnosti pojišťovacího zprostředkovatele pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem této činnosti účinnou na celém území Evropského hospodářského prostoru, s limitem pojistného plnění nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 000 000 eur na každou pojistnou událost, v případě souběhu více pojistných událostí v jednom roce nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 500 000 eur, pokud se pojišťovna, jejímž jménem a na jejíž účet pojišťovací agent jedná, písemně nezavázala převzít odpovědnost za škody způsobené touto jeho činností.

(5) Byl-li pojišťovací agent zmocněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny výplaty pojistného plnění, je povinen

a) udržovat trvale likvidní finanční jistinu ve výši 4% z ročního objemu jím inkasovaného pojistného, nejméně však ve výši odpovídající hodnotě 15 000 eur.

b) používat pro převody pojistného a pojistného plnění výhradně zvlášť k tomu zřízené a od vlastního hospodaření oddělené bankovní účty.

(6) Pojišťovací agent může vykonávat činnost vázaného pojišťovacího zprostředkovatele nebo podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele.

32002L0092

§ 8

Pojišťovací makléř

(1) Pojišťovací makléř je ve své činnosti vázán obsahem smlouvy uzavřené se zájemcem o pojištění nebo zajištění (dále jen "klient").

(2) V závislosti na obsahu smlouvy s klientem pojišťovací makléř zpracovává komplexní analýzy pojistných rizik, návrhy pojistných nebo zajišťovacích programů, poskytuje konzultační a poradenskou činnost, provádí správu uzavřených pojistných nebo zajišťovacích smluv, sleduje lhůty k jejich revizi, spolupracuje při likvidaci pojistných událostí.

(3) Pojišťovací makléř musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené tímto zákonem pro vyšší kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

(4) Pojišťovací makléř je odměňován pojišťovnou nebo zajišťovnou, u nichž umístil pojištění nebo zajištění s výjimkou případů, kdy je s klientem dohodnuto, že mu sám vyplatí odměnu anebo si od něho vyžádá činnosti nad obvyklý rámec prací souvisejících se zprostředkovanou pojistnou nebo zajišťovací smlouvou.

(5) Pojišťovací makléř musí být po celou dobu výkonu činnosti pojišťovacího zprostředkovatele pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem této činnosti účinnou na celém území Evropského hospodářského prostoru, s limitem pojistného plnění nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 000 000 eur na každou pojistnou událost, v případě souběhu více pojistných událostí v jednom roce nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 500 000 eur.

(6) Byl-li pojišťovací makléř zmocněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny výplaty pojistného plnění, je povinen

a) udržovat trvale likvidní finanční jistinu ve výši 4% z ročního objemu jím inkasovaného pojistného, nejméně však ve výši odpovídající hodnotě 15 000 eur.

b) používat pro převody pojistného a pojistného plnění výhradně zvlášť k tomu zřízené a od vlastního hospodaření oddělené bankovní účty.

(7) Pojišťovací makléř může vykonávat činnost vázaného pojišťovacího zprostředkovatele, podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele nebo pojišťovacího agenta.

32002L0092

§ 9

Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným než je Česká republika

(1) Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným než je Česká republika, může na území České republiky provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví v rozsahu, v jakém je tuto činnost oprávněn provozovat v domovském členském státě, a to po splnění informačních povinností podle § 14 odst. 3 až 5.

(2) Pojišťovací zprostředkovatel podle odstavce 1 může zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví provozovat na území České republiky na základě práva zřizovat pobočky nebo na základě svobody dočasně poskytovat služby.³⁾

32002L0092

§ 10

Samostatný likvidátor pojistných událostí

(1) Samostatný likvidátor pojistných událostí provádí na základě smlouvy uzavřené s pojišťovnou, jejím jménem a na její účet, šetření nutné ke zjištění rozsahu její povinnosti plnit ze sjednaného pojištění.

(2) Smlouva samostatného likvidátora pojistných událostí s pojišťovnou podle odstavce 1 obsahuje vždy

a) vymezení pojistných událostí, kterých se smlouva týká, a to ve vztahu k pojistným odvětvím podle zvláštního právního předpisu,⁴⁾

b) vymezení rozsahu dohodnutých činností,

c) vymezení pravomocí smluvních stran při likvidaci pojistných událostí včetně možnosti využití při likvidaci pojistných událostí i součinnosti dalších osob a podmínek této součinnosti.

(3) Samostatný likvidátor pojistných událostí musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené tímto zákonem pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

(4) Samostatný likvidátor pojistných událostí musí být po celou dobu výkonu své činnosti pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem této činnosti s limitem pojistného plnění nejméně ve výši odpovídající hodnotě 500 000 eur na každou pojistnou událost, v případě souběhu více pojistných událostí v jednom roce nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 000 000 eur.

§ 11

Odpovědný zástupce právnické osoby

(1) Je-li pojišťovací zprostředkovatel nebo samostatný likvidátor pojistných událostí právnickou osobou se sídlem na území České republiky, musí tato osoba jmenovat svého odpovědného zástupce. Odpovědný zástupce je fyzickou osobou, která odpovídá za dodržování právních předpisů se vztahem k provozované činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí. Odpovědný

---

³⁾ § 2 odst. 2 písm. d) a h) zákona č. 363/1999 Sb., ve znění zákona č. /2003 Sb.

⁴⁾ Příloha č. 1 k zákonu č. 363/1999 Sb., ve znění zákona č. /2003 Sb.

zástupce musí být v obchodním vedení⁵⁾ právnické osoby, která ho ustanovila do funkce odpovědného zástupce. Funkci odpovědného zástupce lze vykonávat pouze pro jednu právnickou osobu.

(2) Zjistí-li odpovědný zástupce nedostatky v činnosti právnické osoby, kterou byl jmenován do své funkce, je povinen navrhnout bezodkladně opatření k nápravě a tuto skutečnost oznámit Úřadu.

(3) Odpovědný zástupce musí splňovat podmínky důvěryhodnosti a odborné způsobilosti stanovené tímto zákonem v závislosti na charakteru provozované činnosti. Odpovědný zástupce musí mít bydliště na území České republiky.

(4) Je-li pojišťovací zprostředkovatel se sídlem v třetím státě nebo samostatný likvidátor pojistných událostí právnickou osobou, plní povinnosti odpovědného zástupce vedoucí organizační složky podniku umístěné na území České republiky. Právnická osoba je povinna jmenovat jako vedoucího této organizační složky fyzickou osobu, která splňuje podmínky pro výkon funkce odpovědného zástupce.

(5) Přestane-li odpovědný zástupce vykonávat svoji funkci nebo přestane-li splňovat podmínky stanovené mu tímto zákonem, musí pojišťovací zprostředkovatel nebo samostatný likvidátor pojistných událostí nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy odpovědný zástupce přestal vykonávat svoji funkce nebo přestal splňovat podmínky stanovené mu tímto zákonem, ustanovit nového odpovědného zástupce.

32002L0092

§ 12

Registr

(1) Zřizuje se registr, který vede Úřad státního dozoru v pojišťovnictví a penzijním připojištění (dále jen „Úřad“). Registr se člení podle odstavce 2 a 4. Osoby se do registru zapisují podle registračních čísel, jejich tvar a obsah stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.

(2) Úřad запиše do registru fyzickou nebo právnickou osobu, která splnila podmínky stanovené tímto zákonem pro výkon činnosti

a) vázaného pojišťovacího zprostředkovatele,

b) podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele,

c) pojišťovacího agenta,

d) pojišťovacího makléře, a

e) samostatného likvidátora pojistných událostí.

(3) Do registru se zapisují následující údaje včetně jejich změn:

---

⁵⁾ Např. § 81, § 97, § 134, § 192 obchodního zákoníku.

a) u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresa bydliště, identifikační číslo, popřípadě obchodní firma a místo podnikání, u fyzické osoby s bydlištěm v třetím státě též místo trvalého nebo dlouhodobého pobytu v České republice,

b) u právnické osoby obchodní firma včetně právní formy, popřípadě název, sídlo, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a bydliště osob, které jsou členy statutárního orgánu právnické osoby, nebo osoby, která je statutárním orgánem žadatele, u odpovědného zástupce jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresa bydliště, u organizační složky podniku právnické osoby se sídlem v třetím státě její adresa v České republice,

c) předmět podnikání podle tohoto zákona, v případě vázaného pojišťovacího zprostředkovatele, podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele, pojišťovacího agenta a samostatného likvidátora pojistných událostí pojišťovny nebo pojišťovacího zprostředkovatele, pro kterého je činný,

d) datum zápisu do registru a datum zahájení činnosti,

e) územní rozsah činnosti, jedná-li se o pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky včetně údaje, zda je zprostředkovatelská činnost v pojišťovnictví provozována v hostitelském členském státě, pokud ano, pak zda je provozována formou práva zřizovat pobočky, v tom případě i její adresu, nebo formou svobody dočasně poskytovat služby,

f) pozastavení nebo přerušování činnosti,

g) datum zániku zápisu do registru,

h) datum prohlášení a zrušení konkursu,

i) datum vstupu právnické osoby do likvidace,

j) přehled o uložených pokutách včetně sankčních opatření uložených Úřadem.

(4) U pojišťovacího zprostředkovatele s domovským členským státem jiným než je Česká republika, který provozuje zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví na základě práva zřizovat pobočky nebo na základě svobody dočasně poskytovat služby se do registru zapisují

a) identifikační údaje,

b) charakter provozované zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví podle § 4 písm. a) až d), v případě vázaného pojišťovacího zprostředkovatele, podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele a pojišťovacího agenta pojišťovny nebo pojišťovacího zprostředkovatele, pro kterého je činný,

c) zda je zprostředkovatelská činnost v pojišťovnictví provozována formou práva zřizovat pobočky nebo formou svobody dočasně poskytovat služby; je-li zprostředkovatelská činnost v pojišťovnictví provozována formou práva zřizovat pobočky, zapisuje se adresa sídla pobočky,

d) údaje o pozastavení a přerušování provozování činnosti pojišťovacího zprostředkovatele, prohlášení a zrušení konkursu, vstup do likvidace,

e) ukončení činnosti.

Zápis údajů podle písmen a) až e) do registru provede Úřad na základě informací předaných mu příslušným úřadem domovského členského státu pojišťovacího zprostředkovatele. Do registru mohou být zapsány i jiné údaje, pokud byly příslušným úřadem domovského členského státu pojišťovacího zprostředkovatele poskytnuty.

(5) Registr je veřejně přístupný. Každý má právo do něj nahlížet a pořizovat si z něj výpisy, opisy a kopie.

(6) Proti tomu, kdo jedná v důvěře v zápis do registru, nemůže ten, jehož se zápis týká, namítat, že zápis neodpovídá skutečnosti.

(7) Úřad zveřejňuje seznamy registrovaných pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí ve Věstníku Úřadu státního dozoru v pojišťovnictví a penzijním připojištění (dále jen „Věstník Úřadu“) a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tyto seznamy Úřad aktualizuje nejméně jednou za 2 týdny.

32002L0092

§ 13

Žádost pojišťovacího zprostředkovatele o zápis do registru

(1) O zápisu pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky nebo na území třetího státu do registru rozhoduje Úřad na základě písemné žádosti.

(2) Fyzická osoba s bydlištěm na území České republiky, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, v žádosti o zápis do registru uvede

a) údaje podle § 12 odst. 3 písm. a)

b) rozsah provozované zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví podle pojistných odvětví a podle území, na kterém má být činnost provozována,

c) předpokládaný den zahájení zprostředkovatelské činnosti,

d) identifikační číslo, bylo-li přiděleno.

(3) Fyzická osoba s bydlištěm na území České republiky, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, k žádosti podle odstavce 2 přiloží

a) doklad o absolvování odborného vzdělání nebo vykonané odborné zkoušce, anebo doklady jinak prokazující odbornou způsobilost žadatele (§ 18) a každé osoby, kterou tato fyzická osoba zaměstnává a která se přímo podílí na zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví,

b) doklady prokazující, že v majetku žadatele jsou finanční prostředky nejméně ve výši odpovídající hodnotě 15 000 eur, pokud má být pojišťovací zprostředkovatel oprávněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny výplaty pojistného plnění,

c) doklady prokazující důvěryhodnost žadatele (§ 19),

d) pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti pojišťovacího zprostředkovatele.

(4) Právník osoba se sídlem na území České republiky, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, v žádosti o zápis do registru uvede

a) údaje podle § 12 odst. 3 písm. b)

b) rozsah provozované zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví podle pojistných odvětví a podle území, na kterém má být činnost provozována,

c) předpokládaný den zahájení zprostředkovatelské činnosti,

d) identifikační číslo, bylo-li přiděleno.

(5) Právnická osoba se sídlem na území České republiky, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, k žádosti podle odstavce 4 přiloží

a) doklad o absolvování odborného vzdělání nebo vykonané odborné zkoušce podle tohoto zákona, anebo doklady jinak prokazující odbornou způsobilost (§ 18) odpovědného zástupce a každé osoby, která se přímo podílí na zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví,

b) doklady prokazující, že v majetku žadatele jsou finanční prostředky nejméně ve výši odpovídající hodnotě 15 000 eur, pokud má být pojišťovací zprostředkovatel oprávněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny výplaty pojistného plnění,

c) doklady prokazující důvěryhodnost žadatele (§ 20),

d) pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo potvrzení podle odstavce 6,

e) úplný výpis z obchodního rejstříku, byla-li právnická osoba v tomto rejstříku zapsána před podáním žádosti, ne starší 3 měsíců.

(6) V případě vázaného pojišťovacího zprostředkovatele se doklady podle odstavce 3 písm. a) a d) a podle odstavce 5 písm. a) a d) nahrazují písemným prohlášením pojišťovny, pro kterou má být vázaný pojišťovací zprostředkovatel činný, o tom, že žadatel splňuje zákonem stanovené podmínky odborné způsobilosti a že pojišťovna nese plnou odpovědnost za jeho činnost provozovanou v její prospěch. To platí i v případě prokazování pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozováním činnosti pojišťovacího agenta. V případě podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele se doklady podle odstavce 3 písm. a) a d) a podle odstavce 5 písm. a) a d) nahrazují písemným prohlášením pojišťovacího agenta nebo pojišťovacího makléře, pro kterého má být podřízený pojišťovací zprostředkovatel činný, o tom, že žadatel splňuje zákonem stanovené podmínky odborné způsobilosti a že pojišťovací agent nebo pojišťovací makléř nese plnou odpovědnost za tuto jeho činnost jako podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele.

(7) Žádost o zápis do registru fyzické nebo právnické osoby s bydlištěm nebo sídlem na území třetího státu, která hodlá provozovat na území České republiky zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví se řídí ustanoveními odstavců 2 až 6. K žádosti musí být přiloženo potvrzení o bydlišti žadatele o zápis do registru na území České republiky; jedná-li se o právnickou osobu, potvrzení o bydlišti na území České republiky vedoucího organizační složky podniku této osoby.

(8) Změnu údajů zapisovaných do registru, včetně prohlášení a zrušení konkursu nebo vstupu do likvidace, je pojišťovací zprostředkovatel povinen bez zbytečného odkladu oznámit Úřadu, jakmile se o této změně dozvěděl.

(9) Podání žádosti o zápis do registru pojišťovacího zprostředkovatele podléhá správnímu poplatku.

32002L0092

§ 14

Zahájení činnosti pojišťovacího zprostředkovatele na území hostitelského členského státu

(1) Pojišťovací zprostředkovatel s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky je povinen před zahájením své činnosti na území jiného členského státu informovat o tomto záměru Úřad. Úřad ve lhůtě do 1 měsíce ode dne, kdy informaci obdržel, sdělí příslušnému úřadu hostitelského členského státu tento záměr pojišťovacího zprostředkovatele včetně identifikačních údajů pojišťovacího zprostředkovatele. Současně Úřad informuje pojišťovacího zprostředkovatele o tomto sdělení příslušnému úřadu hostitelského členského státu.

(2) Pojišťovací zprostředkovatel s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky může zahájit svoji činnost na území jiného členského státu uplynutím 1 měsíce ode dne, kdy byl informován Úřadem o splnění informační povinnosti podle odstavce 1, nebo dnem, kdy tuto informaci obdržel, jedná-li se o hostitelský členský stát, jehož příslušný úřad oznámil Úřadu, že nemá zájem o poskytování informací podle odstavce 1.

(3) Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným než je Česká republika, který hodlá zahájit svoji činnost na území České republiky, informuje o tomto záměru příslušný úřad svého domovského členského státu.

(4) Úřad sdělí pojišťovacímu zprostředkovateli podle odstavce 3 obecné podmínky provozování jeho činnosti v České republice a zapíše ho do registru ve lhůtě do 1 měsíce ode dne obdržení identifikačních údajů a potvrzení příslušného úřadu o jeho zápisu do registru vedeného v jeho domovském členském státě.

(5) Pojišťovací zprostředkovatel podle odstavce 3 je oprávněn zahájit svoji činnost na území České republiky po uplynutí 1 měsíce ode dne, kdy byl informován příslušným úřadem svého domovského členského státu o tom, že byla splněna informační povinnost vůči Úřadu.

32002L0092

§ 15

Žádost o zápis do registru samostatného likvidátora pojistných událostí

(1) O zápisu samostatného likvidátora pojistných událostí rozhoduje Úřad na základě žádosti.

(2) Fyzická osoba, která hodlá provozovat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, v žádosti o zápis do registru uvede

a) údaje podle § 12 odst. 3 písm. a)

b) rozsah provozované činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí podle pojistných odvětví a podle území, na kterém má být činnost provozována,

c) předpokládaný den zahájení činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí,

d) identifikační číslo, bylo-li přiděleno.

(3) Fyzická osoba, která hodlá provozovat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, k žádosti podle odstavce 2 přiloží

a) doklad o absolvování odborného vzdělání nebo vykonané odborné zkoušce, anebo doklady jinak prokazující odbornou způsobilost žadatele (§ 18) a každé osoby, kterou tato fyzická osoba zaměstnává a která se přímo podílí na zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví,

b) doklady prokazující důvěryhodnost žadatele (§ 19),

c) pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí.

(4) Právnická osoba, která hodlá provozovat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, v žádosti o zápis do registru uvede

a) údaje podle § 12 odst. 3 písm. b),

b) rozsah provozované činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí podle pojistných odvětví a podle území, na kterém má být činnost provozována,

c) předpokládaný den zahájení činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí,

d) identifikační číslo, bylo-li přiděleno.

(5) Právnická osoba, která hodlá provozovat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, k žádosti podle odstavce 4 přiloží

a) doklad o absolvování odborného vzdělání nebo vykonané odborné zkoušce podle tohoto zákona, anebo doklady jinak prokazující odbornou způsobilost odpovědného zástupce a každé osoby, která se přímo podílí na činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí,

b) doklady prokazující důvěryhodnost žadatele (§ 20),

c) pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí,

d) úplný výpis z obchodního rejstříku, byla-li právnická osoba v tomto rejstříku zapsána před podáním žádosti, ne starší 3 měsíců.

(6) K žádosti o zápis do registru fyzické nebo právnické osoby s bydlištěm nebo sídlem mimo území České republiky, která hodlá provozovat na území České republiky činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, musí být přiložen doklad o povolení k

dlouhodobému pobytu nebo o povolení k trvalému pobytu⁶⁾ žadatele o zápis do registru na území České republiky; jedná-li se o právnickou osobu, vedoucího organizační složky podniku této osoby.

(7) Změnu údajů zapisovaných do registru, včetně prohlášení a zrušení konkursu nebo vstupu do likvidace, je samostatný likvidátor pojistných událostí povinen bez zbytečného odkladu oznámit Úřadu, jakmile se o této změně dozvěděl.

(8) Podání žádosti o zápis do registru samostatného likvidátora pojistných událostí podléhá správnímu poplatku.

32002L0092

§ 16

Zápis do registru

(1) Před provedením zápisu do registru Úřad zjišťuje, zda jsou splněny podmínky stanovené tímto zákonem pro zápis žadatele do registru. Je-li podaná žádost neúplná, vyzve Úřad žadatele k jejímu doplnění a současně určí lhůtu pro doplnění žádosti, která musí být nejméně 15 dnů.

(2) Úřad žádosti vyhoví, pokud jsou splněny podmínky stanovené tímto zákonem, a to ve lhůtě 60 dnů ode dne, kdy byla žádost nebo žádost doplněná podle odstavce 1 doručena Úřadu. O zápisu do registru vydá Úřad registrované osobě osvědčení, které musí obsahovat identifikační údaje, číslo, pod kterým byla osoba zaregistrována, označení registru a uvedení adresy, kde lze ověřit její zápis do registru. Náležitosti osvědčení o zápisu do registru stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.

(3) Není-li splněna některá z podmínek stanovených tímto zákonem pro zápis žadatele do registru nebo jestliže žadatel nedoplnil podanou žádost ve stanovené lhůtě, Úřad ve lhůtě podle odstavce 2 žádost svým rozhodnutím ve správním řízení zamítne.

(4) Změny údajů vedených v registru je Úřad povinen provést do 5 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděl, pokud změna není důvodem ke zrušení zápisu v registru.

(5) Zápis pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky do registru opravňuje tuto osobu za podmínek stanovených v § 14 odst. 1 a 2 k provozování zprostředkovatelské činnosti v pojišťovníctví na území všech členských států.

32002L0092

---

⁶⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

§ 17

Zrušení zápisu v registru

(1) Úřad svým rozhodnutím zápis v registru zruší, jestliže

a) registrovaná osoba o to požádá,

b) registrovaná osoba ztratila svoji důvěryhodnost,

c) **registrovaná osoba, které byla pozastavena činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí, neuvedla svoji činnost do souladu s tímto zákonem ve lhůtě uložené jí Úřadem,**

d) fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v zahraničí pozbyla v zemi svého bydliště nebo sídla oprávnění k provozování činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí, nebo

e) registrovaná osoba neprovozuje činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí nejméně po dobu 24 po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

(2) Zápis v registru zaniká smrtí fyzické osoby nebo zánikem právnické osoby.

(3) Registrovaná osoba je povinna odevzdat Úřadu osvědčení o zápisu do registru neprodleně po nabytí právní moci rozhodnutí Úřadu o zrušení zápisu v registru.

(4) Úřad informuje vhodným způsobem veřejnost o zrušení zápisu v registru, a to bez zbytečného odkladu po nabytí právní moci rozhodnutí, kterým byl zápis v registru zrušen. Pravomocné rozhodnutí o zrušení zápisu v registru současně zveřejní ve Věstníku Úřadu. Pokud byl zrušen zápis v registru osoby s bydlištěm nebo sídlem v České republice, jejíž rozsah územní činnosti přesahoval hranice České republiky, je Úřad povinen informovat o zrušení zápisu v registru i příslušné úřady ostatních členských států nebo příslušné úřady třetích států, kde byla činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí vykonávána.

32002L0092

§ 18

Odborná způsobilost

(1) Pojišťovací zprostředkovatel a samostatný likvidátor pojistných událostí jsou povinni prokázat odbornou způsobilost, kterou se rozumí získání všeobecných a odborných znalostí nezbytných pro výkon jeho činnosti.

(2) Všeobecné znalosti se prokazují dokladem o ukončení středoškolského studia. Odborné znalosti se prokazují dokladem o absolvování odborného studia na střední nebo vysoké škole nebo složením odborné zkoušky. Odborným studiem se pro účely odborné způsobilosti rozumí středoškolské nebo vysokoškolské studium, zaměřené na problematiku pojišťovníctví, finančních služeb a s tím souvisejících oblastí. Odbornou praxí se pro účely odborné

způsobilosti rozumí činnost v pojišťovně nebo zajišťovně související s uzavíráním pojistných smluv nebo v oblasti zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví.

(3) V případě vázaného pojišťovacího zprostředkovatele, podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele a samostatného likvidátora pojistných událostí lze odbornou zkoušku vykonat v zařízení oprávněným poskytovat vzdělávací programy zaměřené na dosažení odborné způsobilosti, které je uvedeno ve vyhlášce Ministerstva financí, a způsobem stanoveným touto vyhláškou.

(4) V případě pojišťovacího agenta a pojišťovacího makléře lze odbornou zkoušku vykonat pouze před zkušební komisí, která je složena nejméně ze 3 členů jmenovaných ministrem financí. Členem zkušební komise může být pouze osoba plně způsobilá k právním úkonům, která má odpovídající odborné znalosti a praktické zkušenosti z oblasti pojišťovnictví. Z členů zkušební komise jmenuje ministr financí předsedu komise. Zřídí-li ministr financí dvě nebo více zkušebních komisí, je povinen současně vymezit i jejich teritoriální působnost.

(5) Požadavky odborné způsobilosti se nevztahují na pojišťovací zprostředkovatele s domovským členským státem jiným než je Česká republika.

(6) Osoba s odbornou způsobilostí na úrovni základního kvalifikačního stupně odborné způsobilosti, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, musí prokázat všeobecné znalosti, znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro základní stupeň odborné způsobilosti, znalosti pojistných produktů, jejichž zprostředkování nabízí, a schopnost řádně tyto produkty zájemci o pojištění vysvětlit nebo, která hodlá provozovat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, musí prokázat všeobecné znalosti, znalosti postupů likvidace pojistných událostí a schopnost určit výši pojistného plnění v závislosti na obsahu pojistné smlouvy.

(7) Osoba s odbornou způsobilostí na úrovni středního kvalifikačního stupně odborné způsobilosti musí prokázat všeobecné znalosti, znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro střední stupeň odborné způsobilosti, nejméně dvouletou odbornou praxi, znalosti pojistných produktů, jejichž zprostředkování nabízí, schopnost řádně tyto produkty zájemci o pojištění vysvětlit, provést analýzu konkurenčních produktů pojišťoven, jejichž jménem je oprávněn jednat, a nabídnout zájemci pojistný produkt nejlépe vyhovující jeho potřebám.

(8) Osoba s odbornou způsobilostí na úrovni vyššího kvalifikačního stupně odborné způsobilosti musí prokázat všeobecné znalosti, znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro vyšší stupeň odborné způsobilosti, nejméně čtyřletou odbornou praxi, znalosti pojistných a zajišťovacích produktů nabízených na pojistném trhu z oblasti, která je předmětem jeho činnosti, schopnost provést analýzu konkurenčních produktů a nabídnout zájemci pojistný nebo zajišťovací produkt nejlépe vyhovující jeho potřebám a řádně tento produkt zájemci o pojištění nebo zajištění vysvětlit.

(9) Osoba, která je podle tohoto zákona povinna prokázat svoji odbornou způsobilost ukončeným odborným studiem nebo odbornou zkouškou, je povinna si průběžně doplňovat svoje odborné znalosti. Po 5 letech od ukončení odborného studia nebo od vykonání odborné zkoušky a poté po každých 5 následujících letech je povinna absolvovat doškolovací kurs.

(10) Ministerstvo financí stanoví vyhláškou

- a) seznam dokladů, kterými se prokazuje ukončení odborného studia podle odstavce 1,
- b) rozsah odborného minima znalostí pro základní, střední a vyšší stupeň odborné způsobilosti,
- b) způsob složení a rozsah odborných zkoušek pojišťovacího agenta a pojišťovacího makléře včetně podmínek, za kterých lze tyto zkoušky vykonat, a
- c) seznam škol, školících zařízení a specializovaných profesních institucí oprávněných poskytovat vzdělávací programy zaměřené na dosažení odborné způsobilosti.

32002L0092

§ 19

Důvěryhodnost fyzických osob

(1) Pro účely tohoto zákona se za důvěryhodnou fyzickou osobu považuje fyzická osoba plně způsobilá k právním úkonům,

a) která nebyla v posledních 10 letech přede dnem podání žádosti, se kterou je podle tohoto zákona spojena povinnost prokázání důvěryhodnosti fyzické osoby, pravomocně odsouzena pro trestný čin proti majetku, pro trestný čin hospodářský nebo pro jiný úmyslný trestný čin⁷⁾ nebo, jejíž odsouzení pro tyto trestné činy bylo zahlazeno nebo se na ni z jiného důvodu hledí, jako by nebyla odsouzena (podmínka bezúhonnosti),

b) na jejíž majetek nebyl prohlášen konkurs,

c) která nebyla v posledních 5 letech přede dnem podání žádosti, se kterou je podle tohoto zákona spojena povinnost prokázání důvěryhodnosti fyzické osoby, členem statutárního orgánu nebo jiného orgánu právnické osoby, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, nebo byl-li návrh na prohlášení konkursu podaný proti takové právnické osobě zamítnut pro nedostatek majetku,

d) které nebylo odejmuto povolení k provozování činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí pro porušení podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Pro účely tohoto zákona se za důvěryhodnou fyzickou osobu považuje rovněž fyzická osoba plně způsobilá k právním úkonům, u níž nastaly skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. b) nebo c), jestliže

a) soud zrušil konkurs jinak než,

---

⁷⁾ § 4, hlava druhá a hlava devátá zákona č. 141/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

1. usnesením o zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo proto, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, nebo

2. usnesením o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku,

b) jde o osobu, která byla zvolena do funkce již za úpadku právnické osoby, nebo

c) jde o osobu, která se domůže v řízení podle zvláštního právního předpisu⁸⁾ určení, že dosavadní funkci vykonávala s péčí řádného hospodáře.

(3) Nastanou-li skutečnosti mající za následek ztrátu důvěryhodnosti, je fyzická osoba povinna tuto skutečnost bez zbytečného odkladu oznámit Úřadu.

(4) Pozbude-li fyzická osoba důvěryhodnost v době, kdy již vykonává funkci, pro jejíž výkon je tato podmínka stanovena, její funkce zaniká. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře.

32002L0092

§ 20

Důvěryhodnost právnických osob

(1) Za důvěryhodnou se považuje právnická osoba,

a) splňují-li podmínku důvěryhodnosti podle § 19 všichni členové statutárního a dozorčího orgánu právnické osoby,

b) které nebylo odejmuto povolení k provozování činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí pro porušení podmínek stanovených tímto zákonem,

c) na jejíž majetek nebyl prohlášen konkurs.

(2) Pro účely tohoto zákona se za důvěryhodnou právnickou osobu považuje rovněž právnická osoba, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, jestliže soud konkurs zrušil jinak než,

a) usnesením o zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo proto, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, nebo

b) usnesením o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku.

(3) Právnická osoba ztratí důvěryhodnost podle tohoto zákona okamžikem, kdy nebude splňovat kteroukoliv podmínku její důvěryhodnosti.

(4) Jedná-li se o právnickou osobu se sídlem na území jiného státu než České republiky, je dokladem o splnění podmínek důvěryhodnosti potvrzení příslušného úřadu země sídla právnické osoby.

32002L0092

---

⁸⁾ § 200e zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

§ 21

Povinnosti pojišťovacích zprostředkovatelů
a samostatných likvidátorů pojistných událostí

(1) Osoba provozující zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví nebo činnost samostatného likvidátora pojistných událostí je povinna tuto svoji činnost vykonávat s odbornou péčí, chránit zájmy spotřebitele, zejména nesmí uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné nebo dvojsmyslné údaje a informace, anebo zamlčet údaje o charakteru a vlastnostech poskytovaných služeb. Na požádání je povinna předložit klientovi, pojišťovně nebo zajišťovně osvědčení o svém zápisu do registru podle tohoto zákona. Na žádost klienta je povinna mu sdělit způsoby svého odměňování. V souvislosti se svojí činností pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí nesmí klientovi poskytovat neoprávněné výhody finanční, materiální či nemateriální povahy.

(2) Osoba provozující zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví na území České republiky prostřednictvím systému umožňujícího dálkový přístup je povinna zabezpečit veřejnou dostupnost údajů o svém zápisu v registru, zejména číslo, pod kterým byla podle tohoto zákona zapsána v registru, rozsah zprostředkovatelské činnosti podle pojistných odvětví a území, na kterém může být tato činnost provozována, a den zahájení této činnosti.

(3) Pojišťovací zprostředkovatel a samostatný likvidátor pojistných událostí odpovídá za škodu způsobenou při provozování své činnosti. Této odpovědnosti se zproští, jestliže prokáže, že vzniku škody nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které na něm lze požadovat.

(4) Pojišťovací zprostředkovatel a samostatný likvidátor pojistných událostí je povinen zachovávat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu upravujícího pojišťovnictví⁹⁾ o všech skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s výkonem své činnosti a nesmí je zneužít ve svůj prospěch nebo ve prospěch jiného.

(5) Před uzavřením pojistné smlouvy nebo, je-li to nezbytné, při její změně je pojišťovací zprostředkovatel povinen zájemci o uzavření pojistné smlouvy nebo pojistníkovi sdělit

a) obchodní firmu nebo název, u právnické osoby sídlo, u fyzických osob jméno, popřípadě jména, příjmení, bydliště a místo podnikání, liší-li se od bydliště, popřípadě jméno, popřípadě jména, a příjmení osoby, která jedná jménem pojišťovacího zprostředkovatele,

b) registr pojišťovacích zprostředkovatelů, ve kterém je evidován a způsob, jakým lze ověřit jeho zápis v registru,

c) jakýkoliv přímý nebo nepřímý podíl pojišťovacího zprostředkovatele na hlasovacích právech a kapitálu pojišťovny, se kterou má být pojištění sjednáno, převyšující 10 %,

d) zda pojišťovna, se kterou má být pojištění sjednáno, nebo osoba ovládající danou pojišťovnu má přímý nebo nepřímý podíl na hlasovacích právech a kapitálu pojišťovacího zprostředkovatele, jestliže tento podíl převyšuje 10 %,

f) údaje o postupech, podle nichž spotřebitel a ostatní dotčené osoby mohou podat stížnost, popřípadě žalobu na pojišťovacího zprostředkovatele.

⁹⁾ § 39 zákona č. 363/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(6) Pojišťovací zprostředkovatel je povinen klienta informovat, s ohledem na charakter zprostředkovávané pojistné smlouvy, o tom, že

a) poskytuje zprostředkování pojištění způsobem, při kterém je povinen poskytovat řádnou analýzu podle odstavce 7,

b) má smluvní povinnost vykonávat zprostředkování daného pojištění výhradně pro jednu pojišťovnu nebo více pojišťoven a na žádost klienta mu sdělí takové pojišťovny, nebo

c) nevykonává zprostředkovatelskou činnost ani podle písmene a) ani podle písmene b) a na žádost klienta mu sdělí pojišťovny, se kterými je oprávněn sjednávat pojištění.

(7) Jestliže pojišťovací zprostředkovatel zakládá své doporučení klientovi na analýze nabídky pojišťoven, pak musí své doporučení poskytnout na základě analýzy dostatečného počtu pojistných produktů nabízených na trhu tak, aby mohl podle odborných kritérií doporučit uzavření pojistné smlouvy odpovídající potřebám a požadavkům klienta.

(8) Před uzavřením pojistné smlouvy je pojišťovací zprostředkovatel povinen, zejména na základě informací poskytnutých klientem a v závislosti na charakteru sjednávaného pojištění, zaznamenat požadavky a potřeby klienta související se sjednávaným pojištěním a důvody, na kterých pojišťovací zprostředkovatel zakládá svá doporučení pro výběr daného pojistného produktu.

(9) Není-li dále stanoveno jinak, informace podle odstavce 5 až 8 je pojišťovací zprostředkovatel povinen poskytnout

a) písemně nebo na nosiči dat, který je přístupný klientovi,

b) jasně a přesně, klientovi srozumitelnou formou, a

c) v úředním jazyce členského státu, ve kterém je pojištění sjednáváno, nebo v jiném dohodnutém jazyce.

(10) Informace poskytované podle tohoto zákona klientovi mohou být sděleny ústně nebo telefonicky, jestliže o to klient požádá nebo jestliže je to nutné s ohledem na charakter sjednávaného pojištění. V takovém případě musí být tyto informace ve formě podle odstavce 9 poskytnuty neprodleně po uzavření pojistné smlouvy.

(11) Ustanovení odstavce 5 až 10 se nevztahují na zprostředkování pojištění velkých rizik¹⁰⁾ a zprostředkování zajištění.

32002L0092, 32002L0065

§ 22

---

¹⁰⁾ § 38a zákona č. 363/1999 Sb., ve znění zákona č. /2003 Sb.

Státní dozor nad provozováním činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů
a samostatných likvidátorů pojistných událostí

(1) Státní dozor nad provozováním činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky nebo třetího státu a nad činností samostatných likvidátorů pojistných událostí vykonává Úřad. Při výkonu tohoto dozoru se Úřad řídí zvláštním právním předpisem upravujícím pojišťovnictví,²⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak. Státní dozor nad provozováním činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů s domovským členským státem jiným než je Česká republika působících na území České republiky vykonává příslušný úřad domovského členského státu pojišťovacího zprostředkovatele v součinnosti s Úřadem.

(2) Pojišťovací agent a pojišťovací makléř je povinen ve lhůtě do 31. března kalendářního roku předkládat Úřadu roční výkaz činnosti, který bude obsahovat seznam pojišťoven nebo pojišťovacích zprostředkovatelů, pro které byl v uplynulém kalendářním roce činný, objem uzavřených obchodů za uplynulý kalendářní rok a objem pojistného, popřípadě pojistného plnění, pokud byl v uplynulém kalendářním roce zmocněn k jeho přenosu. Je-li pojišťovací agent nebo pojišťovací makléř právnickou osobou, musí být správnost a úplnost ročního výkazu činnosti potvrzena podpisem odpovědného zástupce. Podrobnosti a formu ročního výkazu činnosti stanoví Ministerstvo financí vyhláškou. Na vyžádání Úřadu je pojišťovací zprostředkovatel a samostatný likvidátor pojistných událostí povinen předložit mu doklady vedené v souvislosti s provozovanou činností.

(3) Úřad je povinen vyměňovat si s příslušnými úřady informace o pojišťovacích zprostředkovatelích, kterým bylo uloženo opatření k nápravě nebo sankce, jestliže hrozí zrušení zápisu v registru pojišťovacího zprostředkovatele. Na žádost si Úřad s příslušnými úřady vyměňuje informace související s činností pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí potřebné k výkonu své činnosti.

(4) Úřad je povinen na vyžádání sdělit každému informace o příslušných úřadech ostatních členských států. Za tímto účelem takové údaje shromažďuje a pravidelně aktualizuje.

32002L0092

§ 23

Opatření k nápravě

(1) Jestliže Úřad při výkonu státního dozoru zjistí, že činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí není v souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem, s výjimkou ztráty důvěryhodnosti nebo zániku pojištění odpovědnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí nebo nedostatečné jistiny pojišťovacího agenta nebo pojišťovacího makléře, uloží svým rozhodnutím takové osobě opatření uvést ve stanovené lhůtě svoji činnost do souladu se zákonem.

(2) Úřad činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí pozastaví

a) nebyla-li ve lhůtě stanovené Úřadem uvedena činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí do souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem,

b) zaniklo-li pojištění odpovědnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí,

c) nesplňuje-li pojišťovací agent nebo pojišťovací makléř podmínku finanční jistiny, nebo

d) nesplňuje-li odpovědný zástupce podmínky nebo neplní-li povinnosti stanovené mu tímto zákonem.

(3) Pozastavit lze činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí nejvýše na dobu 6 měsíců.

(4) Registrovaná osoba je povinna odevzdat Úřadu osvědčení o zápisu do registru okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí Úřadu o pozastavení činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí.

(5) V době, kdy byla pojišťovacímu zprostředkovateli nebo samostatnému likvidátorovi pojistných událostí pozastavena činnost nemůže zprostředkovávat uzavírání nových pojistných nebo zajišťovacích smluv, zprostředkovávat prodlužování nebo rozšiřování zprostředkovaných pojistných nebo zajišťovacích smluv a přebírat pojistné nebo pojistné plnění.

(6) Neplní-li odpovědný zástupce povinnosti uložené mu tímto zákonem, uloží Úřad právnické osobě, která odpovědného zástupce jmenovala, změnu osoby odpovědného zástupce. Tato právnická osoba je povinna jmenovat jinou osobu odpovědného zástupce do 1 měsíce ode dne nabytí právní moci rozhodnutí Úřadu podle věty první. Fyzická osoba, která vykonávala funkci odpovědného zástupce a u které Úřad nařídil její změnu, nemůže vykonávat funkci odpovědného zástupce ani činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí po dobu 10 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí Úřadu o změně jeho osoby jako odpovědného zástupce.

32002L0092

§ 24

Přerušeni činnosti

(1) Činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí lze přerušit, nejdéle však na dobu 1 roku.

(2) Rozhodnutí registrované osoby o přerušeni činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí je tato osoba povinna Úřadu sdělit před tímto přerušeni a odevzdat mu osvědčení o zápisu do registru.

(3) Pojišťovací zprostředkovatel nebo samostatný likvidátor pojistných událostí, který přerušil svoji činnost nemůže po dobu přerušeni zprostředkovávat uzavírání nových pojistných nebo zajišťovacích smluv, zprostředkovávat prodlužování nebo rozšiřování zprostředkovaných pojistných nebo zajišťovacích smluv a přenášet pojistné nebo pojistné plnění.

(4) Pojišťovací zprostředkovatel nebo samostatný likvidátor pojistných událostí je povinen dokončit případy, kde jednání o nich bylo zahájeno přede dnem, ke kterému se rozhodl přerušit svoji činnost.

Přestupky a jiné správní delikty

§ 25

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) v žádosti o zápis do registru nebo o změnu údajů vedených v registru úmyslně uvede nepravdivé údaje,

b) v ročním výkazu činnosti uvede nebo Úřadu při výkonu dozoru podle tohoto zákona sdělí nepravdivé údaje, nebo

c) poruší povinnost mlčenlivosti (§ 21 odst. 4).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

(3) Přestupky podle odstavce 1 projednává Úřad.

(4) Podmínky odpovědnosti za přestupky se posoudí a řízení o přestupcích se provede podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾

§ 26

(1) Právnícké osobě, která

a) v žádosti o zápis do registru nebo o změnu údajů vedených v registru úmyslně uvede nepravdivé údaje,

b) v ročním výkazu činnosti uvede nebo Úřadu při výkonu dozoru podle tohoto zákona sdělí nepravdivé údaje, nebo

c) poruší povinnost mlčenlivosti (§ 21 odst. 4),

lze za správní delikt uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

(2) Pojišťovacímu zprostředkovateli nebo samostatnému likvidátoru pojistných událostí, který

a) provozuje zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví nebo činnost samostatného likvidátora pojistných událostí v rozporu s údaji o něm zapsanými v registru,

b) porušením povinnosti stanovené zákonem závažně ohrozí splnění svých smluvních závazků,

c) ve stanovené lhůtě nesplní povinnost uloženou mu Úřadem podle tohoto zákona,

---

¹¹⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

d) vyžaduje od osoby, která se má podílet na zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví, složení vstupního poplatku jako podmínky výplaty příštích odměn za tuto činnost, nebo

e) odměny osoby, která se má podílet na zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví, odvozuje od získání dalších osob pro tuto činnost, které takto získal,

lze za správní delikt uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč.

(3) Správní delikty podle odstavce 1 a 2 projednává Úřad. Pokuty uložené podle tohoto zákona jsou příjmem státního rozpočtu; vybírá a vymáhá je místně příslušný finanční úřad podle zvláštního právního předpisu.¹²⁾

(4) Při stanovení výše pokuty se přihlíží zejména ke stupni závažnosti a rozsahu následků, které porušení právní povinnosti způsobilo, popřípadě mohlo způsobit, k okolnostem, za nichž k němu došlo, k době, po kterou k porušování právní povinnosti docházelo, jakož i k tomu, nakolik byly protiprávním jednáním poškozeny oprávněné zájmy spotřebitelů a dobré jméno pojišťovnictví.

(5) Řízení o správním deliktu může být zahájeno do 1 roku ode dne, kdy se Úřad o skutečnostech uvedených v odstavci 1 a 2 dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k těmto skutečnostem došlo.

(6) Pojišťovacímu zprostředkovateli nebo samostatnému likvidátoru pojistných událostí, který znemožní nebo závažně ztíží výkon státního dozoru podle tohoto zákona, lze uložit pořádkovou pokutu až do výše 10 000 000 Kč; správní řízení o pořádkové pokutě lze zahájit do 30 dnů ode dne, kdy k takové skutečnosti došlo. Ustanovení odstavců 3 a 4 se použijí obdobně.

32002L0092

§ 27

Společná ustanovení

(1) Hodnota vyjádřená v tomto zákoně v měnové jednotce euro se od 31. prosince kalendářního roku přepočte na české koruny podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou k poslednímu dni předcházejícího kalendářního měsíce října.

31976L0580

(2) Pojistná smlouva o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí musí být sjednána tak, aby

- a) spoluúčást, byla-li sjednána, nepřekročila 1 % sjednaného limitu pojistného plnění,

---

¹²⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

b) se pojištění vztahovalo i na odpovědnost osob jednajících jménem pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí,

c) z pojištění nebyly vyloučeny škody způsobené jednáním z nedbalosti, omylu nebo opomenutí,

d) pojištění zahrnovalo i náhradu za ztrátu na majetku a za ztrátu dokladů pojistníka, pojištěného a poškozeného nebo jiné oprávněné osoby.

(3) V řízení ve věcech upravených tímto zákonem se postupuje podle správního řádu, pokud tento zákon nestanoví jinak. Má-li Úřad rozhodnout ve věci, pro jejíž složitost nelze rozhodnout ve lhůtě stanovené tímto zákonem, rozhodne Úřad ve lhůtě prodloužené o 30 dnů, ve zvlášť složitých případech může ministerstvo lhůtu prodloužit až o 60 dnů. Prodloužení lhůty a jeho důvody je Úřad povinen oznámit účastníkům řízení nejpozději před vypršením tímto zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí ve věci.

(4) Úřad rozhoduje v prvním stupni; jeho procesně nadřízeným orgánem je ministerstvo. Ministerstvo nemůže rozhodnutí Úřadu změnit ani za něj rozhodnout.

(5) Součástí dokladů a dalších písemností předkládaných Úřadu v cizím jazyce, musí být jejich úředně ověřený překlad do českého jazyka.

(6) Bezúhonnost se dokládá výpisem z Rejstříku trestů ne starším než 3 měsíce; zahraniční fyzická osoba dokládá svoji bezúhonnost i odpovídajícími doklady vydanými státem, jehož je fyzická osoba občanem, jakož i státy, ve kterých se v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě po dobu více než 3 měsíců.

(7) Jestliže stát, jehož je zahraniční fyzická osoba občanem, nebo stát, ve kterém se v posledních 3 letech osoba zdržovala nepřetržitě po dobu více než 3 měsíců, nevydává doklad obdobný výpisu z Rejstříku trestů, považuje se za rovnocenný doklad o bezúhonnosti této fyzické osoby doklad vydaný příslušným soudem nebo správním úřadem státu, jehož je fyzická osoba občanem, nebo státu, ve kterém se v posledních 3 letech osoba zdržovala nepřetržitě po dobu více než 3 měsíců.

(8) Nevydává-li stát doklad podle odstavce 6, považuje se za rovnocenný doklad místopřísežné prohlášení nebo čestné prohlášení, ne starší 3 měsíců, učiněné fyzickou osobou před příslušným soudem nebo správním úřadem anebo před notářem státu, jehož je fyzická osoba občanem, nebo státu, ve kterém se v posledních 3 letech osoba zdržovala nepřetržitě po dobu více než 3 měsíců. Pravost místopřísežného nebo čestného prohlášení musí být potvrzena soudem, správním úřadem nebo notářem.

(9) Při prokazování splnění ostatních podmínek důvěryhodnosti podle § 19 a 20 platí ustanovení odstavců 7 a 8 obdobně.

32002L0092

(1) Pojistné uhrazené pojistníkem pojišťovně prostřednictvím pojišťovacího zprostředkovatele se považuje za pojistné uhrazené pojišťovně, pojistné vrácené pojistníkovi pojišťovnou se považuje za uhrazené okamžikem, kdy je pojistník skutečně obdržel. Pojistné plnění uhrazené pojišťovnou prostřednictvím zmocněného pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí se považuje za uhrazené okamžikem, kdy je oprávněná osoba skutečně obdržel.

(2) Prostředky pojišťovny, zajišťovny nebo pojistníků a pojištěných na účtu pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí podle § 7 odst. 5 písm. b), § 8 odst. 6 písm. b) a § 10 odst. 5 se nezahrnují do konkursní podstaty podle zvláštního právního předpisu.¹³⁾

(3) Zůstatky prostředků na zvláštních bankovních účtech pojišťovacího zprostředkovatele podle § 7 odst. 5 písm. b) a § 8 odst. 6 písm. b) se zahrnují do finanční jistiny podle § 7 odst. 5 písm. a) a § 8 odst. 6 písm. a).
32002L0092

§ 29

Přechodná ustanovení

(1) Osoba, která přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona provozovala činnost pojišťovacího nebo zajišťovacího makléře podle dosavadních právních předpisů a která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví jako pojišťovací zprostředkovatel kvalifikovaný pro vyšší kvalifikační stupeň odborné způsobilosti, je povinna do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona doložit Úřadu uzavření pojistné smlouvy podle § 8 odst. 5 a splnění podmínky podle § 8 odst. 6, pokud byl zmocněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny pojistné plnění, jedná-li se o právnickou osobu, též jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu odpovědného zástupce. Úřad vydá takové osobě ve lhůtě 60 dnů ode dne obdržení údajů podle věty první osvědčení o zápisu do registru pojišťovacího zprostředkovatele kvalifikovaného pro vyšší kvalifikační stupeň odborné způsobilosti. Marným uplynutím této lhůty Úřad zápis pojišťovacího nebo zajišťovacího makléře v registru vedeném podle dosavadních právních předpisů zruší. Zrušení zápisu v registru oznámí osobě, které zrušil zápis v registru, a zveřejní způsobem podle § 17 odst. 4 do 5 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení zápisu v registru.

(2) Osoba, která přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona provozovala činnost pojišťovacího agenta podle dosavadních právních předpisů a hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, je povinna do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona podat žádost o zápis do registru podle § 13.

(3) Osoba, která přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona provozovala na základě smlouvy s pojišťovnou šetření pojistných událostí, je povinna do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona požádat o zápis do registru jako samostatného likvidátora pojistných událostí podle § 15.

---

¹³⁾ § 18 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

(4) Pojišťovací zprostředkovatel a samostatný likvidátor pojistných událostí uvedený v odstavcích 1 až 3, který se nemůže prokázat dokladem o ukončení odborného studia, vykoná odbornou zkoušku do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a v této lhůtě doloží Úřadu složení zkoušky. Marným uplynutím této lhůty Úřad zápis v registru zruší.

(5) Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem, který hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví přede dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost, se považuje za pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem v třetím státě.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona živnostenského zákona

§ 30

V § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 477/2001 Sb. a zákona č. 281/2002 Sb. se slova „pojišťovacích agentů, pojišťovacích a zajišťovacích makléřů“ nahrazují slovy „pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí“ a na konci textu poznámky pod čarou č. 12 se doplňují slova „zákon č. /2003 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí).“.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

§ 31

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2005.

Důvodová zpráva

Obecná část

V souladu s Plánem legislativních prací vlády a v souladu se závazky České republiky vůči Evropské unii v oblasti přizpůsobování národní právní úpravy komunitárnímu právu se předkládá návrh zákona, kterým se upravují podmínky provozování zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví a činnosti samostatných likvidátorů pojistných událostí. Navrhovaný zákon má přímou vazbu na návrh novely zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, se kterým je také předkládán.

Přestože se nejedná o zákon obsažný, je tato právní úprava vyjímána ze zákona o pojišťovnictví, neboť právě v této oblasti se předpokládá velmi dynamický rozvoj a zejména významné změny z hlediska komunitárního práva. Nezbytnost této právní úpravy vychází také z potřeby zvýšené ochrany spotřebitele pojišťovacích služeb, především, co se týká nezbytných morálních a kvalifikačních požadavků na provozovatele těchto s pojišťovací činností přímo souvisejících činností a požadavků na zabezpečení úhrady škod způsobených třetím osobám, tj. především zájemcům o pojištění a pojistníkům, neodborným postupem těchto zprostředkovatelů a likvidátorů.

Právní úprava činnosti zprostředkovatelů pojištění je významná již s přihlédnutím k jejich podílu na pojistném trhu z hlediska uzavřených pojistných smluv. Ve vyspělých tržních ekonomikách se tento podíl pohybuje kolem 50 %, což dokládá následující tabulka.

Podíly různých způsobů prodeje pro pojišťovny na trhu určitých zemích EU (v %)

	Makléři		Generální agenti		Bankovní pobočky		Přímé pojištění		Ostatní	
	neživotní	životní	neživotní	životní	neživotní	životní	neživotní	životní	neživotní	životní
B	70	50	15	10	8	25	3	5	4	10
NL	60				15		20		5	
UK	70	48	18	5		15	10	2	2	33
IRL	65	50	4	17		15	30	33		
D	15	12	72	65	12	17	5	5	6	6
L	10		80		5		5			
I	18	3	76	42	1	36	5	19		
E	18		43		15		20	4		
P	16	1	59	12	4	80	14	4	7	1
F	19	7	39	11	5	51	2	6	35	25
DK	15	18			5	5	40	35	41	42

Zdroj: BIPAR

V České republice působilo v roce 2001:

- v obchodní službě pojišťoven 4 351 zaměstnanců z nichž 3 068 sjednávalo pojištění;
- pojišťovacích zprostředkovatelů s výhradním zastoupením pojišťovny bylo 30 015;
- obchodní produkce (tj. nové obchody) představovala 27, 9 mld. Kč, z toho 4,6 mld. Kč připadlo na pojišťovací makléře;

Zdroj: výsledky členských pojišťoven ČAP za rok 2001.

Zákon o pojišťovnictví (§ 25) přinesl jistou míru regulace pojišťovacích zprostředkovatelů, poprvé definoval pojmy „pojišťovací agent“ a „pojišťovací nebo zajišťovací makléř“, zřídil registr pojišťovacích a zajišťovacích makléřů a stanovil podmínky, které musí žadatel o registraci splňovat.

Již v době schválení zákona o pojišťovnictví bylo zjevné, že tento stupeň regulace zprostředkovatelské činnosti je pouze přechodný a dočasný, a že je nutné ji v mnoha směrech rozšířit a specifikovat. Stávající úprava neposkytuje komplexně celé spektrum okolností určujících zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví a nezaručuje v dostatečné míře to, aby zprostředkování pojištění bylo provozováno osobami na žádoucí odborné úrovni a aby byla zároveň dostatečně garantována pojistná ochrana spotřebitelů.

Návrh zákona se nevztahuje na osoby, které vykonávají jinou profesní činnost, např. daňové poradce a účetní, kteří v rámci této své profesní činnosti příležitostně poskytnou radu o pojistné ochraně (tzv. pojišťovací poradci), jestliže taková činnost nevede ke zprostředkování uzavření pojistné smlouvy. Původním záměrem bylo regulovat do určité míry i činnost těchto osob, avšak v průběhu prací na předloze zákona se tento záměr ukázal jako nedůvodný a zbytečně by zatěžoval jak osoby vykonávající tuto činnost, tak i státní správu.

Základním předpokladem provozování zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví a provozování činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí je registrace osoby provozující tuto činnost. Podmínky registrace a činnosti právnických a fyzických osob jako pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí jsou v návrhu zákona taxativně stanoveny a směřují především ke zvýšení ochrany spotřebitele proti nekompetentnosti osob provozujících tyto činnosti a jejich snaze zneužít regulované činnosti.

Jednou z povinností zprostředkovatelů pojištění a samostatných likvidátorů pojistných událostí je povinnost zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, které se dozvěděli v souvislosti s výkonem své činnosti. Tato povinnost vyplývá ze zákona o pojišťovnictví a je zdůrazněna zejména proto, že v oblasti pojištění zprostředkovatelé a likvidátoři pojistných událostí přicházejí velmi často do styku s důvěrnými informacemi a údaji o spotřebitelích, které by mohly být zneužity. Předložený návrh zákona stanoví přiměřené sankce pro případ porušení povinností uložených tímto zákonem.

Zhodnocení souladu zákona s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Soulad navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami a s právem ES

Navrhovaná právní úprava je nezbytná z hlediska připravovaného vstupu ČR do EU, není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána, a je plně slučitelná s právními akty ES.

Předložený návrh zákona je v souladu se záměrem přizpůsobování národní legislativy v oblasti pojištění právním zvyklostem zemí ES. V dané oblasti zprostředkování pojištění je kompatibilní s nově přijatou Směrnicí Evropského parlamentu a Rady o zprostředkování pojištění. Směrnice mimo jiné v čl. 11 odst. 5 odkazuje na právo ES upravující distanční marketing finančních služeb. Předmětnou problematiku upravuje § 53 zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Pro pojistnou smlouvu byla příslušná ustanovení směrnice 2002/65/ES zpracována do návrhu pojistné smlouvy (§ 23 a 66).

Směrnicí 77/92/EHS Rady byl učiněn první krok k usnadnění svobodného usazování a volného pohybu služeb pojistných agentů a makléřů. Ve velké většině bylo v členských státech přijato Doporučení 92/48/EHS Komise ze dne 18. prosince 1991 o zprostředkovatelích pojištění a přispělo k harmonizaci předpisů jednotlivých států o profesních požadavcích a registraci zprostředkovatelů pojištění. Přesto však mezi předpisy jednotlivých států existují ještě stále značné rozdíly, které při zahájení a výkonu činnosti zprostředkovatelů pojištění a zajištění způsobují překážky na vnitřním trhu. Proto je cílem nahradit Směrnicí 77/92/EHS a Doporučením 92/48/EHS novou Směrnicí. Zprostředkovatelé pojištění a zajištění by tak měli mít možnost využít práv zaručených smlouvou ES o svobodném usazování a o volném pohybu služeb. Skutečnost, že zprostředkovatelé pojištění doposud nemohli pracovat neomezeně všude ve Společenství, brzdí bezchybné fungování jednotného pojistného trhu.

Směrnice obsahuje ustanovení týkající se tzv. „vázaných pojišťovacích zprostředkovatelů“. Takovým zprostředkovatelem je osoba, která vykonává zprostředkování pojištění jménem jedné nebo více pojišťoven v případě pojistných produktů, které nejsou vzájemně konkurenční, neinkasuje pojistné a neshromažďuje částky náležející zákazníkovi, a která jedná za podmínky plné odpovědnosti pojišťovny za produkt, který se jí týká.

Za vázaného pojišťovacího zprostředkovatele se považuje i osoba, která vykonává činnost zprostředkování pojištění vedle hlavního předmětu své činnosti, jednajíc jménem a na účet jedné nebo několika pojišťoven s jejich odpovědností za produkty, které se jich týkají, jestliže toto pojištění je doplňkem zboží či služeb poskytovaných v rámci tohoto hlavního předmětu činnosti a osoba neinkasuje pojistné a neshromažďuje částky určené pro zákazníka.

Za vázaného pojišťovacího zprostředkovatele se považuje i osoba, která vykonává činnost zprostředkování pojištění vedle hlavního předmětu své činnosti, se rovněž považuje za vázaného pojišťovacího zprostředkovatele jednajíc jménem a na účet jedné nebo několika pojišťoven s jejich odpovědností za produkty, které se jich týkají, jestliže toto pojištění je doplňkem zboží či služeb poskytovaných v rámci tohoto hlavního předmětu činnosti a osoba neinkasuje pojistné a neshromažďuje částky určené pro zákazníka.

Existence těchto zprostředkovatelů je podmíněna existencí smlouvy s pojišťovnou, která nese plnou odpovědnost za jejich činnost. Pojišťovny budou také muset prověřovat jejich bezúhonnost a budou odpovědné za jejich odbornou způsobilost a trvalou odbornou přípravu.

Současně se umožňuje, aby pojišťovna převzala odpovědnost i za zprostředkovatele pojištění, který je oprávněn jménem a na účet pojišťovny vybírat pojistné a transferovat pojistné plnění. Tento pojišťovací zprostředkovatel však musí dosáhnout střední úrovně odborné kvalifikace (tzv. vázaný pojišťovací agent).

Předpokládaný hospodářský a finanční dopad, nároky na státní rozpočet

Navrhovaná právní úprava bude mít v případě jejího přijetí významný dopad do státního rozpočtu spojený s vytvořením registru pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí. Tyto náklady byly promítnuty do návrhu novely zákona o pojišťovnictví jako náklady na vytvoření samostatného Úřadu státního dozoru v pojišťovnictví a penzijním připojištění. Částečně budou tyto náklady kryty správními poplatky za podání žádosti o registraci.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1:

Specifikuje se předmět navrhované právní úpravy, kterým je úprava podmínek provozování zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví a činnosti samostatných likvidátorů pojistných událostí, které je podnikáním. Současně se tímto zákonem zřizuje registr takto podnikajících osob a upravuje výkon státního dozoru nad provozováním těchto činností.

K § 2:

Vymezuje se okruh osob, na něž se zákon nevztahuje. Jejich činnost nevyžaduje odborné znalosti, zprostředkování pojištění vykonávají jako svou vedlejší činnost a není nutná zvýšená ochrana spotřebitele v rozsahu, v jakém je upravena navrhovaným zákonem. Naopak, požadavek na splnění přísných, zákonem stanovených podmínek, by jejich činnost v podstatě znemožnilo.

K § 3:

Vymezují se nezbytné pojmy. Zprostředkovatelem pojištění se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která splňuje požadavky zákona a která za úplatu vykonává činnost zprostředkovatele pojištění. V souladu se směrnicí ES se upouští od termínů pojišťovací nebo zajišťovací makléř a pojišťovací agent a tyto pojmy jsou použity pouze jako legislativní zkratky. Důvodem je především značný rozvoj zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví, kdy se k prodeji pojištění využívá nejrůznějších cest, např. bankopojištění, přičemž tyto zprostředkovatele lze obtížně zařadit pod kategorii makléřů nebo agentů. Navíc rozlišování by se mělo odehrávat na úrovni dosažené kvalifikace a ne způsobu prodeje pojištění.

Samostatným likvidátorem pojistných událostí je podle § 10 odst. 1 osoba, která na základě pověření pojistitele, se kterým má smluvní vztah, provádí likvidaci pojistných událostí jménem a na účet pojistitele.

Dále jsou v § 2 zakotveny definice používané v komunitárním právu jako domovský členský stát, příslušný úřad apod.

K § 4:

Tímto ustanovením se vymezují pojišťovací zprostředkovatelé tak, jak jsou v zákoně členěni v závislosti na obsahu činnosti, země původu a zejména dosažené kvalifikace.

K § 5:

Úprava vázaných pojišťovacích zprostředkovatelů váže na úpravu vázaného pojišťovacího zprostředkovatele ve směrnici, která bere v úvahu rysy trhů určitých členských států, a jejímž účelem je stanovit podmínky pro registraci uplatňované vůči takovým zprostředkovatelům. Přitom není záměrem zabránit členským státům, aby měly podobné koncepte pojišťovacích zprostředkovatelů, kteří jednají v zastoupení a jménem pojišťovny při plné odpovědnosti takové pojišťovny a jsou oprávněni inkasovat pojistné a shromažďovat částky určené pro zákazníka. To bylo zohledněno v § 7 odst. 4.

Vázaný pojišťovací zprostředkovatel musí prokázat všeobecné znalosti, znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro základní stupeň odborné způsobilosti, znalosti pojistných produktů, jejichž zprostředkování nabízí, a schopnost řádně tyto produkty zájemci o pojištění vysvětlit (§ 18 odst. 6).

K § 6:

Úprava podřízených pojišťovacích zprostředkovatelů je obdobná jako úprava vázaných pojišťovacích zprostředkovatelů s tím rozdílem, že podřízení pojišťovací zprostředkovatelé jsou vázáni smlouvou s pojišťovacím agentem nebo makléřem, jehož jménem a na jehož účet jednají. Ani oni nejsou oprávněni vybírat pojistné nebo transferovat výplaty pojistného plnění.

K § 7:

Pojišťovací zprostředkovatelé kvalifikovaní pro střední stupeň odborné způsobilosti, v zákoně zkráceně označováni jako pojišťovací agenti, provozují svoji činnost na základě smlouvy s pojišťovnou, avšak nabízené produkty mohou být vzájemně konkurenční. Vždy bude záležet na konkrétní smlouvě s pojišťovnou. Ta se také může písemně zavázat k převzetí odpovědnosti za škody způsobené jejím pojišťovacím agentem. V takovém případě nemusí pojišťovací agent mít uzavřeno požadované pojištění odpovědnosti.

Pojišťovací agent musí prokázat všeobecné znalosti, znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro střední stupeň odborné způsobilosti, nejméně dvouletou odbornou praxi, znalosti pojistných produktů, jejichž zprostředkování nabízí, schopnost řádně tyto produkty zájemci o pojištění vysvětlit, provést analýzu konkurenčních produktů pojišťoven, jejichž jménem je oprávněn jednat, a nabídnout zájemci pojistný produkt nejlépe vyhovující jeho potřebám (§ 18 odst. 7).

K § 8:

Obdobně jako v případě pojišťovacího agenta se pro zprostředkovatele s vyšším stupněm odborné způsobilosti používá v zákoně zkrácený výraz pojišťovací makléř. Ten se od

ostatních pojišťovacích zprostředkovatelů odlišuje tím, že je oprávněn jednat jménem a na účet zájemce o pojištění, popř. pojistníka, jedná-li se o již uzavřenou pojistnou smlouvu.

Pojišťovací makléř musí být po celou dobu své činnosti pojištěn v rozsahu stanoveném zákonem a prokázat všeobecné znalosti, znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro vyšší stupeň odborné způsobilosti, nejméně čtyřletou odbornou praxi, znalosti pojistných a zajišťovacích produktů nabízených na pojistném trhu z oblasti, která je předmětem jeho činnosti, schopnost provést analýzu konkurenčních produktů a nabídnout zájemci pojistný nebo zajišťovací produkt nejlépe vyhovující jeho potřebám a řádně tento produkt zájemci o pojištění nebo zajištění vysvětlit (§ 18 odst. 8).

K § 9:

Pojišťovací zprostředkovatelé s bydlištěm nebo sídlem v členských zemích mají komunitárním právem zaručenou možnost využít práv zaručených Smlouvou ES o svobodném zakládání podniků a o volném pohybu služeb. To znamená, že zprostředkovatelé pojištění mohou působit volně všude ve Společenství stejně jako pojistitelé, což zabezpečuje náležité fungování jednotného pojistného trhu. Na základě registrace v členské zemi svého bydliště nebo sídla mohou tito pojišťovací zprostředkovatelé působit v jiných členských státech na základě principů volného zřizování podniku a volného poskytování služeb, jestliže mezi příslušnými úřady proběhne přiměřené oznamovací řízení (§ 14).

K § 10:

Samostatným likvidátorem pojistných událostí je fyzická nebo právnická osoba, která uzavřela s pojišťovnou smlouvu, na jejímž základě provádí šetření nutné ke zjištění povinnosti pojišťovny plnit z jí uzavřených pojistných smluv a ke zjištění rozsahu této povinnosti. Samostatný likvidátor pojistných událostí musí být pojištěn pro případ své odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem své činnosti v rozsahu stanoveném zákonem a prokázat všeobecné znalosti, znalosti postupů likvidace pojistných událostí a schopnost určit výši pojistného plnění v závislosti na obsahu pojistné smlouvy (§ 18 odst. 6).

K § 11:

Je-li pojišťovací zprostředkovatel nebo samostatný likvidátor pojistných událostí právnickou osobou, musí tato osoba jmenovat odpovědného zástupce. Ten odpovídá za soulad činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí s právními předpisy. Je povinností takové právnické osoby ustanovit odpovědného zástupce před podáním žádosti o registraci, přičemž odpovědný zástupce musí být v obchodním vedení právnické osoby, v případě organizační složky zahraničního podniku vedoucím této organizační složky. Obchodním vedením se má na mysli obchodní vedení podle obch. zák. (§ 81, § 97, § 134, § 192).

K § 12:

V navrhovaném ustanovení se upravuje registr pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí. Základním cílem registrace je pomocí tohoto zjednodušeného způsobu povolovací činnosti zabezpečit přístup k těmto činnostem pouze osobám způsobilým a důvěryhodným. Současně s tím se zabezpečuje veřejnosti dostupná

evidence, kde je možno ověřit si oprávnění k výkonu těchto činností. Tomu je přizpůsobeno i vnitřní členění registru. Údaje zapisované do registru mají zabezpečit dostupnost všech nezbytných údajů pro rozhodování spotřebitelů těchto služeb.

Registr vede Úřad státního dozoru v pojišťovnictví, jehož institucionalizace je navrhováno novelou zákona o pojišťovnictví. Registrace zprostředkovatelů pojištění a samostatných likvidátorů pojistných událostí bude prováděna na základě jejich žádosti doložené úplnými doklady potvrzujícími splnění tímto zákonem taxativně stanovených podmínek. O registraci nebo o jejím zamítnutí je Úřad povinen rozhodnout do 60 dnů od doručení žádosti nebo jejího doplnění (§ 16).

K § 13:

Obsahu údajů zapisovaných do registru odpovídá i obsah žádosti o tento zápis. Požadavky na obsah žádosti jsou rozlišeny podle toho, zda se jedná o fyzickou nebo o právnickou osobu. Zde je třeba zdůraznit, že se jedná o žádost osoby s bydlištěm nebo sídlem v České republice nebo v jiném než členském státě, tj. v třetím státě. U osob s bydlištěm nebo sídlem v jiném členském státě než České republice platí princip jednotného evropského pasu a není tedy potřebná registrace v každé jednotlivé členské zemi (§ 14).

Do registru se zapíše fyzická nebo právnická osoba, která hodlá vykonávat činnost zprostředkovatele pojištění podle stupně dosažené kvalifikace, která splňuje požadavky na bezúhonnost, odpovídající stupeň odborné způsobilosti, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu své činnosti a požadavek na finanční jistinu, pokud má být oprávněna vybírat pojistné a transferovat částky pojistného plnění.

Částka 15 tis. eur, která je požadována v případě, že žadatel je oprávněn vybírat pojistné a transferovat částky pojistného plnění, odpovídá spodní hranici stanovené příslušnou směrnicí EU. V průběhu činnosti je pak zprostředkovatel povinen udržovat tuto částku ve výši 4 % objemu ročního inkasovaného pojistného, nejméně však oněch 15 tis. eur (§ 7 odst. 5 a § 8 odst. 6).

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti zprostředkovatele pojištění je dalším institutem zajišťujícím ochranu zájmů spotřebitele. Těchto institutů je v navrhovaném zákoně několik (odborná způsobilost, odborná praxe, povinné pojištění, finanční jistina, oddělení účtů, okamžik zaplacení pojistného a zaplacení pojistného plnění, informační povinnosti, povinný zápis požadavků zájemce). Navrhovaný minimální limit pojistného plnění koresponduje se směrnicí ES

Vzhledem k tomu, že zákon rozeznává tři stupně odborné způsobilosti zprostředkovatelů pojištění, bude do registru zapisován i dosažený stupeň této odborné způsobilosti. Je v zájmu spotřebitelů získat informace o registraci výše zmíněných osob. Proto se upravuje veřejná přístupnost registru a povinnost Úřadu zveřejňovat seznamy registrovaných osob ve Věstníku Úřadu a na jeho internetových stránkách. Úřadu je uložena pravidelná aktualizace seznamů. Proto je také povinností osob zapsaných v registru oznamovat jakoukoli změnu údajů, které byly obsahem žádosti o registraci, se sleduje zajištění řádné aktualizace registru a Úřad tak bude moci aktuálně rozhodovat o případném zrušení registrace.

K § 14:

„Na základě registrace musí pojišťovací a zajišťovací zprostředkovatelé získat možnost působit v jiných členských státech na základě principů volného zřizování pobočky podniku a volného poskytování služeb, jestliže mezi příslušnými úřady proběhne přiměřené oznamovací řízení“, poznamenává směrnice EU k jednotnému evropskému pasu pojišťovacích zprostředkovatelů s bydlištěm nebo sídlem v členských zemích.

Pojišťovací zprostředkovatel s bydlištěm nebo sídlem v jiném členském státě EU než v České republice je povinen nejprve informovat o svém záměru provozovat zprostředkovatelskou činnost na území ČR příslušný úřad svého domovského státu a ten písemně potvrdí Úřadu, že daný zprostředkovatel je řádně registrován v domovském státě. Zápis do registru tohoto zprostředkovatele není podmínkou výkonu jeho činnosti, ale má pouze zajistit spotřebiteli přístup k informacím, které jsou nezbytné k ověření oprávněnosti provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví. Tento zápis, na rozdíl od ostatních zápisů do registru, také nepodléhá správnímu poplatku.

K § 15:

Toto ustanovení upravuje registraci samostatných likvidátorů pojistných událostí. Do registru se zapíše fyzická nebo právnická osoba, která hodlá vykonávat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí a splňuje požadavky na bezúhonnost, odborné vzdělání a pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu své činnosti. Přestože směrnice ES neupravují činnost samostatných likvidátorů pojistných událostí, je v zájmu spotřebitele, aby tyto činnosti vykonávaly odborně způsobilé a důvěryhodné osoby, které splňují i další zákonem stanovené požadavky směřující k ochraně spotřebitele a aby splnění těchto požadavků bylo možné ověřit ve státem vedené, tedy státem garantované evidenci.

Taxativně jsou stanoveny náležitosti žádosti o registraci a doklady potvrzující splnění žadatelem zákonem stanovených podmínek. K žádosti musí být přiložen doklad o absolvování odborného vzdělání a vykonané odborné zkoušce, doklady prokazující důvěryhodnost žadatele a pojistná smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí s limitem pojistného plnění nejméně ve výši trojnásobku průměrného ročního obrátu za poslední tři roky činnosti, nejméně však 500.000,- eur na jednu pojistnou událost.

K § 16:

Upravují se procesní náležitosti zápisu do registru. O žádosti rozhoduje Úřad ve lhůtě 60 dnů ode dne doručení úplné žádosti. Žádosti musí vyhovět, pokud jsou splněny zákonem stanovené podmínky. O zápisu do registru vydá zapsané osobě osvědčení, které bude obsahovat základní údaje o zaregistrované osobě. Podrobnosti určí Ministerstvo financí vyhláškou.

Současně se stanoví i lhůta, do které je Úřad povinen aktualizovat údaje v registru, jestliže se dozví o jejich změně. Pro osoby s bydlištěm nebo sídlem v ČR jako členské zemi má zápis do registru jako pojišťovacího zprostředkovatele charakter oprávnění provozovat tuto činnost na území všech členských států (tj. všech států EHP).

K § 17:

Úřad registraci zruší v zákonem taxativně stanovených případech. Jedná-li se o osobu s registrací v zahraničí, je důvodem pro zrušení zápisu v registru zrušení její registrace v zahraničí, tj. v místě jejího bydliště nebo sídla. V případě, že fyzická osoba zemře nebo právnická osoba zanikne bez právního nástupce, zápis v registru zaniká.

Je logické, že zrušení registrace musí být spojeno s povinností Úřadu informovat o této skutečnosti veřejnost prostřednictvím sdělovacích prostředků. Pravomocné rozhodnutí o zrušení registrace Úřad zveřejní též ve Věstníku Úřadu. O zrušení registrace osoby s bydlištěm nebo sídlem v zahraničí, nebo o zrušení registrace osoby s bydlištěm nebo sídlem v ČR, jejíž rozsah teritoriální činnosti přesahoval hranice ČR, je Úřad povinen informovat příslušný úřad jiného členského státu EU nebo třetího státu. Povinnost informovat veřejnost zakotvená v tomto ustanovení je dalším institutem zajišťujícím ochranu zájmů spotřebitelů. Povinnost informovat veřejnost a případně příslušné úřady jiných států je stanovena též ve směrnici ES.

K § 18:

Upravují se požadavky na odbornou způsobilost zprostředkovatelů pojištění a samostatných likvidátorů pojistných událostí. Profesní požadavky kladené na zprostředkovatele a likvidátory jsou jedním z nejdůležitějších institutů upravujících jejich činnost. Cílem je zabezpečit, aby tyto činnosti byly prováděny osobami způsobilými kvalifikovaně poradit při výběru pojistného produktu, sjednat pojištění tak, aby krylo skutečné potřeby spotřebitele, aby použité formulace byly jednoznačně vysvětlovány a nevyvolávaly zbytečně nedorozumění a spory zejména v případě požadavku na pojistné plnění. Stejně tak je důležité, aby případné doprovodné služby zprostředkovatele byly poskytovány na odpovídající odborné úrovni.

Kvalifikační požadavky budou stanoveny v případě zprostředkovatelů pojištění podle stupně odborné způsobilosti, kterého má být dosaženo, přičemž konkrétní rozsah a instituce, které budou oprávněny poskytovat takové vzdělávací programy určí Ministerstvo financí vyhláškou. Nebyla-li odborná způsobilost dosažena specializací dosaženého, nejméně středoškolského, vzdělání, pak je nutné vykonat odbornou zkoušku. Odbornou zkoušku pak vykoná pojišťovací zprostředkovatel kvalifikovaný pro střední a vyšší stupeň odborné způsobilosti (pojišťovací agent a pojišťovací makléř) před zkušební komisí určenou ministrem financí. Vázaný a podřízený pojišťovací zprostředkovatel nebo likvidátor pojistných událostí vykoná odbornou zkoušku v zařízení, která bude oprávněno poskytovat vzdělávací programy pro základní stupeň odborné způsobilosti. V každém případě musí složení zabezpečit kvalifikované posouzení požadované úrovně znalostí.

S ohledem na dynamičnost legislativního vývoje i vývoje společnosti a Společenství, stanoví se povinnost absolvovat v 5 letých cyklech tzv. doškolovací kurzy, kde by měly být aktualizovány nezbytné profesní znalosti. Požadavky na odbornost se nevztahují na pojišťovací zprostředkovatele s registrací v jiném, jejich domovském členském státě, neboť se uznává odborná způsobilost podle práva těchto členských států jako předpoklad fungování společného trhu Společenství.

K § 19 a 20:

Prokazování důvěryhodnosti pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí je obdobné jako v návrhu novely zákona o pojišťovnictví, kde v § 10a a 10b jsou stanoveny podmínky, za kterých fyzické osoby a právnické osoby prokazují svoji důvěryhodnost. Připomeňme pro úplnost, že k tomuto ustanovení se váže i způsob jejího prokazování podle § 27 odst. 6 až 9.

Ztráta důvěryhodnosti musí vést ke zrušení registrace, a to bezodkladně po zjištění Úřadem jako registračním orgánem těchto skutečností.

K § 21:

Tímto ustanovením se pojišťovacím zprostředkovatelům a samostatným likvidátorům stanoví povinnosti nezbytné pro zajištění zvýšené, často i víceúrovňové ochrany spotřebitele. Upravuje se provozování zprostředkování pojištění prostřednictvím komunikace na dálku. V zájmu zajištění ochrany klientů je zde uložena povinnost zprostředkovatele pojištění zabezpečit veřejnou dostupnost údajů o zápisu v registru, o rozsahu zprostředkování pojištění podle pojistných odvětví a teritoria a den zahájení činnosti.

V souladu s článkem 10 a 11 návrhu směrnice ES se upravují informační povinnosti zprostředkovatele pojištění vůči zájemci o pojištění, resp. vůči pojistníkovi, jedná-li se o změnu dříve uzavřené pojistné smlouvy. Z povinně sdělovaných informací má klient možnost zjistit, zda má co do činění se zprostředkovatelem, který mu poskytuje rady na základě širokého spektra pojišťoven nebo o produktech určitého počtu pojišťoven.

Cílem je blíže specifikovat informační povinnosti pojišťovacích zprostředkovatelů vůči jejich zákazníkům. Členským státům se přitom nebrání zachovat nebo přijmout přísnější předpisy, které mohou být uplatňovány vůči pojišťovacím zprostředkovatelům nezávisle na tom, kde mají svoje sídlo, kde na jeho území provádějí zprostředkovatelskou činnost, za předpokladu, že jsou v souladu s právem Společenství, včetně Směrnice 2000/31/EC Evropského parlamentu a Rady z 8. června 2000 o určitých zákonných aspektech služeb informační společnosti, zvláště o elektronickém obchodu, na společném trhu („Směrnice o elektronickém obchodu“). Ustanovení se vztahem k dálkovému obchodu podle směrnice 2002/65/ES byla zpracována do návrhu zákona o pojistné smlouvě (§ 23 a 66).

Pokud zprostředkovatel poskytuje svá doporučení o pojišťovacích produktech širokého spektra pojišťoven, pak je povinen provést nestrannou a dostatečně širokou analýzu produktů nabízených na trhu. Všichni zprostředkovatelé jsou povinni vysvětlit důvody, které vedou k jejich doporučení.

Tyto informační povinnosti zprostředkovatelů mají ochránit zejména klienty, kteří nemají možnost dostatečně odborného posouzení doporučení zprostředkovatele. To ale neplatí v případě, kdy proti sobě stojí odborně relativně rovnocenní partneři, což se týká velkých pojistných rizik (tj. rizika ve smyslu článku 5 písmeno d) Směrnice 73/239/EHS ve znění Směrnice 90/618/EEC, viz § 39a návrhu novely zákona o pojišťovnictví) nebo zprostředkování zajištění.

K § 22:

Otázka vedení registru, resp. registrů, byla předmětem široké diskuse. Je třeba zdůraznit, že i příslušná směrnice ES umožňuje vedení více registrů v rámci jednoho státu. S ohledem na

to, že registrační činnosti vyžadují postup upravený správním řízením, které může být prováděno pouze správními orgány, neboť se jedná o rozhodování o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech fyzických a právnických osob, musí být registrace prováděna Úřadem, což samozřejmě sebou přináší zvýšení nákladů na jeho činnost. Výraznou zátěž je třeba očekávat v překlenovacím období 6 měsíců od nabytí účinnosti zákona, kdy osoby, které před nabytím účinnosti zákona vykonávaly činnost pojišťovacího agenta nebo činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, jsou povinny doložit Úřadu splnění registračních podmínek, s výjimkou odborné způsobilosti, kde byla stanovena lhůta 2 let, a Úřad je povinen tyto osoby zaregistrovat. Přitom počet dnešních pojišťovacích agentů se odhaduje zhruba na 30-35 tisíc.

Povinnost předkládat Úřadu roční výkazy o činnosti se týká pouze „agentů“ a „makléřů“, činnost vázaných a podřízených pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů bude statisticky zaznamenáván přes výkazy osob, pro které jsou činní. Navíc by se jednalo o zcela neúměrnou zátěž informační sítě Úřadu, jejíž efekt by byl velmi nízký.

K § 23:

Opatření k nápravě mají Úřadu umožnit včasný a efektivní zásah v případě, kdy nejsou naplněny podmínky stanovené zákonem, zejména jsou-li ohroženy nebo hrozí-li ohrožení oprávněných zájmů spotřebitele. Opatření zde uvedená jsou specifická pro výkon státního dozoru nad činností pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí, neboť opatření uvedená v zákonu o pojišťovnictví nelze mechanicky přenést na tyto činnosti.

K § 24:

Toto ustanovení umožňuje registrovanou činnost přerušit na dobu 1 roku. Důvody k takovému přerušení mohou být různé a bylo by přílišnou tvrdostí nutit v takových případech rušit registraci a znova ji po uplynutí důvodů pro přerušení obnovovat.

K § 25 a 26:

Úprava přestupků, kterých se dopouští fyzické osoby, a jiných správních deliktů právnických osob je principiálně obdobou ustanovení § 35 a 35a novely zákona o pojišťovnictví a odpovídá současné snaze vlády upravit tuto problematiku v rámci českého právního řádu.

K § 27:

Společná ustanovení upravují přepočtení měnové jednotky eur na Kč do doby vstupu ČR do měnové unie, některé důležité podmínky pojistné smlouvy, správního řízení a prokazování důvěryhodnosti fyzických a právnických osob, které odpovídají platnému komunitárnímu právu.

Vzhledem k tomu, že zákon pracuje s evropskou měnou, je nutné ve společných ustanoveních způsobem obvyklým v zemích EU stanovit způsob přepočtu eur na Kč. Některé zásadní podmínky, které musí splňovat pojistná smlouva týkající se pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti pojišťovacího zprostředkovatele a samostatného likvidátora pojistných událostí, jsou nezbytné pro to, aby pojistná smlouva ochraňovala

poškozené osoby nejen co do výše odškodnění, ale i co do rozsahu, aby nevyklučovala škody způsobené opomenutím, jednáním z nedbalosti apod.

K § 28:

Zvláštní ustanovení přebírají směrnici ES zaváděná opatření ke zvýšené ochraně spotřebitele před defraudací pojistného placeného pojistníkem, resp. pojistného plnění pojišťovny určeného oprávněné osobě. Finanční prostředky na zvláštních účtech jsou cizími prostředky, které nemohou být předmětem konkurzní podstaty.

K § 29:

Přechodnými ustanoveními se umožňuje co možná nejplynulejší přechod ze stávajícího, podstatně liberálnějšího stavu k regulaci předmětných činností podle tohoto zákona. Lhůty stanovené pro přizpůsobení se tomuto zákonu se jeví jako přiměřené, přičemž navrhovaná dvouletá lhůta pro složení zkoušky se jeví jako splnitelná.

K § 30:

V souladu s upuštěním od používání termínů pojišťovací agent nebo pojišťovací nebo zajišťovací makléř se upravuje znění § 3 odst. 3 písm. a) živnostenského zákona a současně se z živnosti vyjímá činnost samostatných likvidátorů pojistných událostí.

K § 31:

Mimo lhůt stanovených v § 29 se navrhuje ještě další, zhruba roční legisvakance, což má pojišťovacímu trhu umožnit bezproblémový přechod na nové, podstatně přísnější podmínky.

Příloha

Změna zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

§ 3

(3) Živností dále není:

a) činnost bank,¹¹⁾ pojišťoven, zajišťoven, ~~pojišťovacích agentů, pojišťovacích a zajišťovacích makléřů~~ **pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí** a odpovědných pojistných matematiků,¹²⁾ penzijních fondů,^{12a)} spořitelních a úvěrních družstev,^{12b)} burz, organizátorů mimoburzovních trhů, obchodníků s cennými papíry^{8b)} a zařizování a správa kolektivních majetkových účastí,¹³⁾ a činnosti osob provádějících vypořádání obchodů s cennými papíry,^{13a)} činnosti osob provádějících přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních instrumentů za podmínek stanovených zvláštním zákonem,^{13b)}

-----

12) **Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví) a zákon č. /2003 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí).**